

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibvs Cvram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevirorvm, 1609

1. Cap. De Fide, & vitijs ei contrarijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

CAPVT I.

DE FIDE, ET VITIIS

fidei contrarijs.

FIDES, est virtus à Deo infusa, per quam firmiter credimus omnia, quæ reuelata sunt à Deo; vel vt S. Paulus definit, est sperandarum substantia rerum, argumentum nõ apparentium. Actus fidei est duplex. Interior, & Exterior.

Hebr. 11.

Interior, credere: Exterior, confiteri fidem iuxta illud Apostoli. Corde creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem.

*Rom. 10.**Quæ tenentur fideles credere?*

QVILIBET fidelis tenetur implicite in illo articulo. Credo quicquid sancta mater Ecclesia credendum præcipit & tradit: omnes fidei articulos credere: Non tamen æqualis obligatio fidei explicitæ, cunctos Christi fideles tangit: Nam maiores, quorum officium est alios erudire, & illuminare, pleniorẽ & clariorem de credendis notitiam habere tenentur: Singuli, autem qui Ecclesiam ingressi sunt, & vsu rationis vtuntur, obligantur ad explicitè credendum illos articulos, qui continentur in symbolo fidei, & solemnizantur in Ecclesia, iuxta doctrinam S. Thom. receptam. 2.2.q.2.art.6.&7.

Quan-

Quantum ad exteriorem fidei actum, cum sit de necessitate salutis, quilibet serio de sua fide interrogatus, eam confiteri tenetur, scriptum est enim. Qui me erubuerit coram hominibus, &c. Et qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor eum coram patre meo, *Matth. 10.*
 &c. S. Thom. 2. 2. q. 3. art. 2. Caiet. ibidem. Martinus Nauarr. in comm. cap. Inter verba. 11. q. 3. præludio 3.

Quare, si quis in persecutione suam fidem negaret, vel alienam profiteretur, quamuis id metu mortis, amissionis honoris, & bonorum temporalium faceret, grauissimè mortaliter peccaret, etiamsi in corde rectam Catholicamque teneret: Non tamen hæreticus censendus foret: quippe qui interiori actu optimè desiderentiret, quod hæresi repugnat.

Hoc non obstante, fidè, necessitate & iusta ratione exigente, occultare licebit; quando seria interrogatio de fide non vrget, nec confessionem Dei honor, aut proximi scandalum exposcit, vt ex facto S. Sebastiani, qui diu Christianus fuerat, antequam religionem proderet, apertum est.

De varijs fidei oppositis.

FIDEI opponuntur, Infidelitas, Hæresis, & Apostasia. Nam aut aliquis nunquam fidè suscepit, & est infidelis, aut susceptam deseruit, & sic si totam fidem reliquit apostata est: Si

R 3 autem

autem aliquam partem, aut articulum, hereticus censendus erit.

De Infidelitate.

INFIDELITAS est duplex. Vna negatiue, cum quis ignorat omnino fidem, nec predicantem audiuit. Alia est, Infidelitas contrariæ, seu præuæ dispositionis: quando aliquis repugnat fidei, vel etiam contemnit, & hæc fidei opponitur. Infideles, qui nunquam fidem susceperunt, sicut gentiles, aut Iudæi, nõ sunt compellendi ad fidem: eo quod fides liberam voluntatem exigit. De Iudæis & Saracenis. cap. Sicut Iudæi, &c. Quid autem. Qui autem fidem susceptam deseruerunt, vt hæretici & apostatæ: sunt compellendi, vt implerant, quod promiserunt & teneant, quod semel susceperunt.

De Heresi.

HÆRESIS, est error contra fidem eius, qui eam professus est in Baptismo, cum pertinacia. Pertinax intelligitur, qui scit aliquid esse contra fidem Romanæ Ecclesiæ, nihilominus, voluntariè sentit contrarium: Vnde sequitur aliquem in rebus fidei errare sine crimine hæreseos, si suum iudicium paratus sit submittere censuræ Ecclesiæ, sic Augustin. cõfidenter dixit. Errare potero, sed hæreticus non ero.

Non

Non solum hæreticus est, qui pertinaciter *Dubius in*
 errat in fide, sed etiam dubius in fide, ex cap. *fide etiam*
Dubius de hæret. Tritum enim dictum est. *hæreticus*
Dubius in fide infidelis est. Si quis autem ex *est.*
 humana fragilitate, aut tentatione inimici,
 incidat in cogitationem dubiam circa aliquem
 articulum fidei, cui non consentit, sed resistit
 conformando se iudicio Ecclesie, non pec-
 cat; aut saltem venialiter, si negligenter resistat.
 Ut hoc melius intelligatur, aduertendum du-
 bium esse duplex. Vnum affirmatiuum, cum
 quis affirmat esse dubium, quod Ecclesia fir-
 miter credit, & talis dubitatio est hæresis. Ali-
 ud negatiuum, quando nihil affirmat, sed
 fluctuat mente nihil contrarium definiendo,
 & sic dubitare est fidei infirmitas. Ad fidei in-
 tegratem spectat, ut aliquis credat omnia,
 quæ Catholica Ecclesia credenda proponit:
 Sicut enim hæreticus est, qui in multis articu-
 lis recedit ab Ecclesia, sic etiam qui in vnico
 dissentit à definitione Ecclesie. Firma est e-
 nim Athanasij in principio symboli regula.
 Quicumque vult saluus esse, ante omnia opus
 est, ut teneat Catholicam fidem: Quam nisi
 quisque integram, inuiolatamque serauerit
 absque dubio in æternum peribit.

*Duplex
 potest esse
 dubium.*

Ad hæresin refertur schisma, quod non fi-
 dei, sed vnitati & charitati Ecclesie opponi-
 tur. Schisma autem est, quando aliquis non
 quidem retrahit se ab obedientia Romanæ

Ecclesiæ, sed suam dicit esse Romanam, ut contingit, quando duo sunt electi Pontifices, & vnaquæq; pars eligentium contendit apud se esse Ecclesiam, tunc schisma committitur ab ea parte, quæ non est parata obedire illi, qui pro legitimo dignoscitur.

De Apostasia.

APOSTATA græcè, latinè defertor, vel transfuga dici potest. Apostasia autè est, quando homo recedit ab eo, ad quod iuratione officij aut status tenetur, & est triplex, A fide, obedientia seu lege Dei, & Religione.

*Apostasia
est triplex.*

A fide, quando aliquis recedit à fide suscepta, & alienam acceptat: ut si Catholicus à nobis ad Turcas vel hæreticos deficiat. Ab obedientia seu lege Dei, quando quis recedit à Deo, & præceptis eius, nolens ei villo pacto inferuire, quæ quidem discessio ex parte, in omni peccato reperitur, sed propriè est, quando quis ex electione à tota lege recedit; Sicut fecit Lucifer cum suis consortibus.

Apostasia à religione, est discessio à religione, & ordine, & potest esse duplex à religione; regularium, & Clericorù secularium. De penis hæreticorum & Apostatarum à fide, legendi canones in tit. de hæreticis, & Apostatis, & Doctores ibidem, & Summistæ in verb. Hæresis, & Apostata.